

26 599 (R 1639)

Goedkeuring van het op 24 juli 1994 te Cartagena de Indias, Colombia totstandgekomen verdrag tot oprichting van de Associatie van Caraïbische Staten, met Bijlagen, en het op 10 december 1998 te Bridgetown, Barbados totstandgekomen verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Associatie van Caraïbische Staten tot vaststelling van de voorwaarden van deelneming door de Nederlandse Antillen als geassocieerd lid (Trb. 1998, 7 en 1999, 28)

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 27 februari 2001

Met belangstelling is kennis genomen van de opmerkingen van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken van de Eerste Kamer der Staten-Generaal in haar verslag; de daarin gestelde vragen worden hierna beantwoord. Deze beantwoording geschiedt uiteraard in overleg met de regeringen van de Nederlandse Antillen en van Aruba.

De leden van de CDA-fractie stellen een vraag naar de urgentie van het onderhavige verdrag naar aanleiding van de termijn voor de beantwoording van het verslag van de Tweede Kamer. In antwoord hierop diene het volgende.

Het verslag van de Tweede Kamer werd op 26 november 1999 vastgesteld; het werd eerst enkele weken later ontvangen. De diverse inbrengen voor de reactie, m.n. die van de Nederlandse Antillen en Aruba, werden in januari en februari 2000 ontvangen; de concept-nota naar aanleiding van het verslag werd in maart 2000 ambtelijk en door de Nederlandse Antillen en Aruba goedgekeurd. Vervolgens werd de besluitvorming omtrent het waarnemerschap van Nederland bij de ACS afgerond. Begin mei was de nota gereed. Uit dit tijdpad kan naar het oordeel van de regering van het Koninkrijk respectievelijk de regeringen van de Nederlandse Antillen en van Aruba niet worden opgemaakt dat de urgentie van het verdrag niet bijzonder groot is.

Naar aanleiding van de nota naar aanleiding van het verslag van de Tweede Kamer verzoeken de leden van de CDA-fractie voorts om de volgende aanvullende informatie.

Welke onderdelen van het toerismebeleid van de bij de ACS aangesloten landen zijn of worden geharmoniseerd in het kader van de implementatie van de zgn. Sustainable Tourism Zone? Welke wetgeving is hierbij in het spel?

Besprekingen in het kader van de totstandkoming van de zgn. Sustainable Tourism Zone zullen in het voorjaar van het jaar 2001 aanvangen. Hierop

voortuitlopend is het moeilijk exact aan te geven welke onderdelen van het (toerisme-)beleid zullen worden geharmoniseerd, alsook welke wetgeving hierbij in het spel zal zijn. Afgaande op de thans beschikbare informatie kan wel de verwachting worden uitgesproken dat onder meer op het gebied van milieu, kuststrookbeheer en domeinbeheer wijzigingen, c.q. aanpassingen, in bestaand beleid alsmede in bestaande wetgeving, of wellicht nieuwe wetgeving, nodig zullen kunnen zijn.

Welke extra maatregelen ten behoeve van «het Caribisch gebied als duurzaam toeristisch product» zijn op de Nederlandse Antillen gewenst? Daar de onderscheiden eilandgebieden van de Nederlandse Antillen – tot welke bevoegdheid conform de Eilandenregeling Nederlandse Antillen het toerismebeleid behoort – reeds enkele jaren geleden de weg van het duurzaam toerisme zijn ingeslagen, wordt niet verwacht dat extra maatregelen dienen te worden genomen, behalve de reeds aangehaalde mogelijke aanpassing van bestaand beleid en bestaande wetgeving. Zal de versterking van intraregionale verbindingen, alsook van de regio met de rest van de wereld, tot een grotere vrijheid in het aanbod van passagiersvervoer door de lucht leiden?

Het antwoord luidt bevestigend. Te denken valt onder meer aan het aanbieden van zgn. «multi-destinationpackages» voor Europese en Amerikaanse toeristen.

Wat is in aantallen passagiers de omvang van het intra-Caribisch verkeer met de Nederlandse Antillen, respectievelijk van het verkeer van de regio met de rest van de wereld?

De omvang van het intra-Caribisch verkeer met de Nederlandse Antillen en Aruba is op jaarbasis: 173 600 passagiers. De omvang van het verkeer van de Caribische regio met de rest van de wereld is op jaarbasis: 19,53 miljoen passagiers.

Aan welke samenwerkingsmechanismen ten aanzien van rampen wordt in ACS-verband gewerkt?

Zoals uiteengezet in het onlangs afgeronde onderzoek «Strengths and Weaknesses of Disaster Preparedness in ACS countries» gelden binnen het ACS Rampen-comité de komende periode de navolgende prioriteitsgebieden voor samenwerking:

1. Floods and earthquakes hazard analysis
2. Early Warning Systems for floods and storm surge
3. Training, education and awareness programs
4. Strengthening national disaster emergency management organizations

Welke voordelen biedt de structuur van de ACS daarvoor, zolang niet alle landen en gebieden in de regio zijn aangesloten?

Deze vraag kan moeilijk worden beantwoord. Inmiddels hebben 26 van de in totaal 35 potentiële leden en geassocieerde leden van de ACS het verdrag van juli 1994 geratificeerd, terwijl een aantal andere landen en gebieden op voorlopige basis participeert. Hoewel de samenwerking formeel dus nog niet compleet is, biedt de ACS wel een forum waarop de aanpak van rampen kan worden besproken.

Vornoemde leden vroegen tevens om een toelichting op de volgende zin in de nota naar aanleiding van het verslag:

«In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat nauwere samenwerking met de naaste omgeving ook van bijzonder belang is voor het verder uitbouwen van de banden met de Caribische landen» Wordt hiermee bedoeld dat Caribische samenwerking goed is voor de Caribische samenwerking, of heeft deze zin een diepere betekenis?

In antwoord hierop zij gesteld, dat deze zin beter als volgt had kunnen luiden:

«In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat nauwere samenwerking met de naaste omgeving *via multilaterale kanalen* ook van bijzonder

belang is voor het verder *uitbouwen* van de *bilaterale betrekkingen* met de onderscheiden Caribische landen.»

In antwoord op een andere vraag van de leden van de CDA-fractie in de Tweede Kamer, die de indruk hadden dat de voordelen van participatie tot op heden niet erg groot zijn geweest, luidde het antwoord: «... Boven genoemde indruk strookt niet met de eigen ervaring van de regering van de Nederlandse Antillen.» Kan de regering aangeven welke ervaringen van de regering van de Nederlandse Antillen hier precies zijn bedoeld, en hoe de bedoelde voordelen kunnen worden gekwantificeerd, zo vroegen hogergenoemde leden.

In algemene zin is de Koninkrijksvisie dat nauwe samenwerking tussen de Antillen en de eigen regio belangrijk en noodzakelijk is. Tegen de achtergrond van voortschrijdende globalisering en liberalisering van handelsstromen, alsmede gelet op de hiermee gepaard gaande (sub-)regionale blokvorming, is het aangaan van nieuwe – en het uitbouwen van reeds bestaande netwerken van belang voor de duurzame ontwikkeling van de Nederlandse Antillen.

De regering van de Nederlandse Antillen laat daaromtrent nog het volgende weten.

Ondanks het feit dat het verdrag nog niet ten behoeve van de Nederlandse Antillen is geratificeerd, moet voor wat betreft de reeds genoten voordelen van participatie met landen uit de eigen regio, alsmede te verwachten voordelen op korte en middellange termijn, vooral worden gezocht in de hoek van functionele en praktische samenwerking – waarmee concrete resultaten kunnen worden geboekt – op voor de Antillen belangrijke terreinen, zoals handel (o.m. organiseren cursus «trade negotiators», onderzoek naar «trade obstacles» en organiseren «business forum»), toerisme (o.m. publicatie informatiebrochure «duurzaam toerisme» en opstellen «internet directory»), transport (o.m. bijeenkomsten van directeuren van regionale luchtvaartmaatschappijen en onderzoek naar mogelijkheden van multi-modale transportketens) en rampenbestrijding (o.m. studie naar sterktes en zwaktes van de bestaande rampenbestrijdingsmechanismen in regionaal perspectief en het vervaardigen van een CD-ROM met geactualiseerde codes voor winden en aardbevingen).

De leden van de CDA-fractie stelden voorts enkele vragen over mogelijke gelding van de EU-verdragen voor de Nederlandse Antillen en Aruba. Verklaring nr. 36 van de Slotakte van het Verdrag van Amsterdam erkent, evenals Deel IV van het EG-verdrag, de bijzondere Associatievorm die de EU op dit moment heeft met de Landen en Gebieden Overzee (LGO). Deze bijzondere Associatie heeft tot doel het bevorderen van de economische en sociale ontwikkeling van de LGO's en de totstandbrenging van nauwe economische betrekkingen tussen de EU en de LGO's. De Associatie is vastgelegd in het LGO-besluit, dat afloopt op 1 maart 2001 en waarvan de herziening thans onderwerp van discussie is.

Op politiek niveau heeft een eerste gedachtenwisseling plaatsgevonden op de Algemene Raad van 20 november 2000. Nederland heeft bij die gelegenheid kenbaar gemaakt dat het uitgangspunt voor de beoordeling van het herziene LGO-besluit ligt in artikel 182 EG: «Doel van de associatie is het bevorderen van de sociale en economische ontwikkeling der landen en gebieden en de totstandbrenging van nauwe economische betrekkingen tussen hen en de Gemeenschap in haar geheel. Overeenkomstig de in de preambule van dit Verdrag neergelegde beginselen moet de associatie in de eerste plaats de mogelijkheid scheppen de belangen en de voorspoed van de inwoners van die landen en gebieden te bevorderen, teneinde hen te brengen tot de economische, sociale en culturele ontwikkeling welke zij verwachten».

Op basis van dit uitgangspunt wordt op dit moment over de herziening

van het LGO-besluit overlegd. Dit gebeurt in nauw overleg met de Koninkrijkspartners. Zowel de Nederlandse Antillen als Aruba hebben ingestemd met de ingezette koers, dwz. proberen de associatie zou goed mogelijk vorm te geven via het gewijzigde LGO-besluit. Daarbij is de Koninkrijksinzet niet alleen om tot gunstige afspraken in het handels- en financiële volet te komen, maar eveneens om de LGO's te laten deelnemen aan bepaalde Gemeenschapsprogramma's, zoals dat thans ook gebeurt met kandidaat-toetredingslanden tot de EU en met landen waarmee de EU een speciale vorm van associatie heeft (bv. Israël). Voor de LGO's zou dit kunnen betekenen dat onder meer deelgenomen kan worden aan programma's op het gebied van onderwijs, cultuur en nieuwe media.

Deze gezamenlijke benadering toont aan dat er noch bij de Koninkrijkspartners, noch bij Nederland, behoefte bestaat aan een andere benadering met betrekking tot de uitbreiding van de werkingssfeer van de EG/EU-verdragen tot de Nederlandse Antillen en Aruba. De regeringen van de Nederlandse Antillen en Aruba hebben aangegeven zich ook op de eigen regio te willen richten, met name bij het aangaan van economische banden. Het geassocieerd lidmaatschap van de ACS sluit aan bij die tendens.

De regering erkent overigens dat een eventuele uitbreiding van de werkingssfeer van bedoelde verdragen niet hoeft te betekenen dat de Koninkrijksdelen de status van provincie zouden krijgen. Tevens onderkent de regering dat ook andere federale staatsvormen met een constitutioneel gewaarborgde autonome sfeer voor de deelstaten (of voor gebieden met een speciale status) verenigbaar zijn met het lidmaatschap van de Europese Unie, mits dit verenigbaar is met het Europees recht en de vereisten ten aanzien van de communautaire verworvenheden.

Overigens vindt hierover geregeld uitwisseling van informatie plaats tussen de landen van het Koninkrijk. De voorlichting van parlementen en bevolking in beide landen behoort evenwel tot de taak van de respectievelijke regeringen.

Vervolgens stelden dezelfde leden enkele vragen over het geassocieerd lidmaatschap van de ACS, met name voor bepaalde gebieden, in relatie tot associatie met de EG.

Terzake diene het volgende. Het ACS-verdrag is ondertekend door Frankrijk ten behoeve van Guadeloupe, Frans Guyana en Martinique. Deze gebieden zijn zogenoemde Départements d'Outre-Mer en hun status is als die van een Frans «département». De Franse Antillen en Frans Guyana maken derhalve geen deel uit van de lijst van Landen en Gebieden Overzee zoals genoemd in bijlage II van het EG-Verdrag. Met de ondertekening en de bekrachtiging door Frankrijk is het geassocieerd lidmaatschap geëffectueerd, waarmee tegemoet is gekomen aan de wens van deze gebieden. Voorzover kan worden gezien, zal het lidmaatschap van de onder Guadeloupe vallende Franse Antillen en van Frans Guyana geen gevolgen hebben voor de gelding van de EU- en EG-verdragen in die gebieden. Bovendien gaan deze laatste verdragen boven mogelijke verplichtingen op dat gebied uit het ACS-verdrag.

Het ACS-verdrag is nog niet ondertekend voor de Amerikaanse Maagden eilanden. De economische impact van deze eilanden binnen NAFTA is uitermate gering, en op het totaal vrijwel verwaarloosbaar.

Een eventuele vergemakkelijking van de import van grondstoffen en (half)producten uit andere delen van het Caraïbische gebied naar de Nederlandse Antillen en Aruba is niet van invloed op de toepassing van artikel 184 EG. Artikel 184 EG (lid 3) stelt inzake import van goederen uit derde landen slechts, dat deze het peil van de invoerrechten die worden geheven op producten uit de lidstaat waarmee de LGO een bijzondere betrekking onderhoudt, niet te boven mogen gaan.

Naar aanleiding van vragen van de leden van voornoemde fractie op economisch gebied volgt een tabel, waarmee een beeld wordt gegeven van de verhoudingen tussen de ACS, NAFTA en EG.

		ACS		NAFTA		EU	
Bevolkingsomvang	(miljoen)	222	(2000)	400	(1998)	375	(2000)
BNP	(miljard US\$)	666	(1998)	10 305	(1998)	8 216	(1998)
Exportvolume	(miljard US\$)	173	(1998)	1 068	(1999)	2 188	(1999)
Importvolume	(miljard US\$)	98	(1991)	1 382	(1999)	2 103	(1999)

Aan de hand van deze geaggregeerde cijfers zijn eenduidige uitspraken over de houdbaarheid van geïsoleerde economieën binnen de ACS en de eventuele participatie van de Nederlandse Antillen en Aruba aan andere samenwerkingsverbanden niet goed mogelijk. De bovengenoemde verhoudingen geven namelijk geen beeld van de individuele macro-economische afhankelijkheid (bijvoorbeeld van de grootste handelspartner) van afzonderlijke ACS-leden.

De vraag naar het oordeel van de regering over de toekomst van zeer kleine monetaire gebieden kan moeilijk in zijn algemeenheid worden beantwoord. Er zijn in de wereld veel kleine landen met een eigen munteenheid. Dat behoeft op zichzelf geen probleem op te leveren, belangrijk is vooral welk wisselkoersbeleid het land voert. Hoewel over het optimale wisselkoersbeleid voor met name ontwikkelingslanden ook in de wetenschappelijke literatuur geen volledige overeenstemming bestaat is het wel duidelijk dat het voor zeer kleine landen raadzaam is de wisselkoersontwikkeling te koppelen aan een voor de handel van dat land belangrijke «grote» valuta. Los van een dergelijke koppeling kan het voor kleine landen schaalvoordelen bieden indien zij ook onderling vormen van monetaire samenwerking opzetten.

Voor wat betreft het BNP per hoofd van de bevolking van de leden en geassocieerde leden van de ACS geeft de web-site van het ACS de informatie die in de bijlage bij deze memorie is genomen.

Voor wat betreft de Nederlandse Antillen betrof het BNP, volgens een uitgave van de Economist Intelligence Unit, USD 2470 miljoen op een bevolking van 206 900 personen. Aruba had een BNP van USD 1753 miljoen op een bevolking van 95 000. Per hoofd van de bevolking is dit voor de Nederlandse Antillen 11 938 dollars, voor Aruba 18 453 dollars. Ter vergelijking volgen dezelfde cijfers, in dollars, per hoofd van de bevolking voor de EU-lidstaten: België: 24 347; Denemarken: 32 753; Duitsland: 25 729; Finland: 25 104; Frankrijk: 23 764; Griekenland: 11 848; Ierland: 24 943; Italië: 20 319; Luxemburg: 44 360; Nederland: 24 906; Oostenrijk: 25 948; Portugal: 11 256; Spanje: 15 220; VK: 24 244; Zweden: 26 945. Voor de 15 EU lidstaten tezamen is het USD: 22 550.

De daarnaast door de leden van de CDA-fractie gestelde vragen over totstandkoming en opzet van de verdragen kunnen als volgt worden beantwoord.

Het initiatief voor het totstandbrengen van genoemd verdrag lag bij de in 1991 door de CARICOM-regeringsleiders in het leven geroepen West Indian Commission, alsmede bij Spaanssprekende landen in de regio zoals Venezuela en Colombia. Doel was het proces van toenadering in de wijdere Caribische regio een impuls te geven. Vanaf het begin hebben de landen van het Koninkrijk het proces dat leidde naar de oprichting van de ACS met grote belangstelling en via diverse informele contacten gevolgd. In nauwe samenspraak tussen het ministerie van Buitenlandse Zaken en de regeringen van de Nederlandse Antillen en van Aruba, via de daartoe geeigende diensten en op regeringsniveau, is gezien hoe de landen van

het Koninkrijk het beste deel zouden kunnen nemen aan de komende activiteiten van de nieuwe organisatie. Daarbij werd ook overlegd met het secretariaat van de ACS, in het bijzonder met de Secretaris-Generaal. Conform de uiteindelijke versie van het verdrag kunnen de niet-souvereine landen in de regio zich bij de ACS aansluiten als geassocieerd lid dan wel waarnemer. Vanzelfsprekend is in het reguliere contact dat tussen het ministerie van Buitenlandse Zaken en het toenmalig Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken bestond, ook de ACS ter sprake gekomen.

Het Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken was bij de uitwerking van de aanvragen van het geassocieerd lidmaatschap niet daadwerkelijk betrokken. Het gaat hier immers om de buitenlandse betrekkingen van het Koninkrijk en de activiteiten van de Nederlandse Antillen en Aruba binnen dat kader.

Op de vraag naar de mogelijkheid van een zelfstandig lidmaatschap van de ACS voor de Nederlandse Antillen en Aruba, kan worden geantwoord, dat de ACS conform artikel IV, «Membership», van het ACS-verdrag twee soorten lidmaatschap kent: gewoon lidmaatschap voor staten, en geassocieerd lidmaatschap voor niet-staten én voor twee staten, het Koninkrijk en Frankrijk, ten behoeve van delen van die twee staten. Met de thans lopende procedure verwerven de Nederlandse Antillen en Aruba conform artikel 28 van het Statuut voor het Koninkrijk een eigen lidmaatschap van de ACS.

De regering van de Nederlandse Antillen voegt hier nog het volgende aan toe.

Voor de Nederlandse Antillen is een positie waarbij zij zich vanachter een eigen naambord kunnen profileren in de eigen regio, en aldus de eigen belangen op zelfstandige wijze behartigend, niet te kwalificeren als een tweederangspositie.

Het verschil tussen een lid en een geassocieerd lid levert in de praktijk geen essentiële verschillen op in de wijze waarop de desbetreffende landen participeren in de besluitvorming of deelnemen aan activiteiten van de organisatie. Van een tweede keus is daarom geen sprake, temeer daar in het verdrag tot vaststelling van de voorwaarden van deelneming is vastgesteld dat de Nederlandse Antillen – uiteraard na inwerkingtreding van het verdrag en daarbij behorend uitvoeringsverdrag – in de ACS participeren met vrijwel dezelfde rechten en plichten als de zogenaamde volwaardige leden.

De regering van Aruba stelt terzake nog het volgende:

Allereerst moet rekening gehouden worden met het feit dat Aruba noch de Nederlandse Antillen een staat zijn in volkenrechtelijke zin, waardoor in internationale algemene fora lidmaatschap automatisch een andere vorm krijgt.

De vorm die bij de ACS is gekozen (geassocieerd lidmaatschap) ligt evenwel zo dicht bij het lidmaatschap dat er praktisch gezien weinig verschil is. Er zijn vrijwel geen beperkingen omtrent participatie en stemrecht in de diverse onderdelen van de ACS, behalve dat het voorzitterschap van de Raad van Ministers niet bekleed kan worden. Naar onze mening is daarom geen sprake van een tweederangspositie.

Tenslotte stellen de leden van dezelfde fractie nog vragen naar de bruikbaarheid van de ACS-samenwerking voor mensenrechten en criminaliteitsbestrijding. In antwoord hierop verwezen zij naar de doelstellingen van de ACS in artikel III van het verdrag. Deze streeft naar een duurzame ontwikkeling op cultureel, economisch, sociaal, wetenschappelijk en technologisch gebied, naar economische integratie en functionele samenwerking. Ook uit het Actieplan 1999 blijkt dat de ACS zich vooral met economische onderwerpen bezig houdt. Op geen enkele

manier wordt verwezen naar de meer politiek gevoelige onderwerpen zoals goed bestuur, mensenrechten of de bestrijding van criminaliteit. Het is dan ook niet aannemelijk dat de ACS aan deze onderwerpen dienstbaar zal kunnen worden gemaakt. Mochten onderwerpen met betrekking tot de mensenrechten niettemin ter sprake komen, dan zal de regering het aan de Kamer bekende standpunt ten aanzien van Cuba uitdragen. Het lidmaatschap van Cuba van de ACS ligt gezien de ligging van dat land in de regio overigens voor de hand.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. J. van Aartsen

BIJLAGE
GDP per capita US\$ (current prices, market prices)

Countries	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Latin America and the Caribbean	2 302,42	2 747,96	2 413,64	2 577,14	2 910,96	3 037,22	3 263,52	3 514,69	3 470,80
Rest of Latin America	2 336,63	2 937,43	2 112,46	2 252,98	2 729,28	3 402,81	3 656,74	3 766,95	3 614,98
ACS	2 260,02	2 513,84	2 784,43	2 974,70	3 132,94	2 598,85	2 793,54	3 214,16	3 299,61
Antigua/Barbuda	6 118,06	6 373,27	6 540,53	7 003,18	7 623,65	7 478,68	8 201,46	8 712,00	9 288,56
Dominica	2 342,72	2 541,47	2 701,10	2 822,64	3 034,43	3 136,15	3 283,95	3 395,06	3 519,03
Grenada	2 429,39	2 648,66	2 745,40	2 729,70	2 860,11	3 003,22	3 174,43	3 451,54	3 679,14
St. Kitts/Nevis	3 790,12	3 936,03	4 370,85	4 790,99	5 382,31	5 625,11	5 921,46	6 503,53	6 752,07
St. Lucia	3 125,87	3 322,67	3 635,63	3 584,04	3 699,67	3 901,41	3 969,69	3 999,23	4 307,97
St. Vincent/Gren.	1 849,08	1 965,35	2 127,62	2 165,52	2 191,89	2 356,48	2 464,11	2 576,67	2 824,74
OECS	3 869,68	4 109,90	4 383,03	4 513,33	4 787,35	4 954,15	5 207,31	5 474,69	5 811,19
The Bahamas	11 381,73	11 735,08	12 102,27	12 399,25	12 591,91	12 695,65	12 413,32	13 900,23	14 586,70
Barbados	6 692,61	6 575,78	6 145,06	6 348,36	6 655,37	7 114,50	7 585,80	8 266,39	8 810,78
Belize	2 145,24	2 230,90	2 434,68	2 596,52	2 634,90	2 728,37	2 735,05	2 716,84	2 709,14
Guyana	498,22	434,83	462,26	571,05	660,93	744,46	835,40	877,34	839,19
Haiti	306,43	334,06	244,36	232,76	269,59	344,85	379,00	436,10	477,74
Jamaica	1 794,46	1 566,68	1 398,46	1 783,68	1 771,55	2 141,19	2 377,99	2 705,04	2 743,72
Suriname	790,25	899,39	826,56	490,27	736,32	1 181,80	1 755,46	1 925,12	2 183,69
Trinidad/Tobago	4 100,40	4 247,36	4 304,90	3 582,44	3 830,02	4 080,55	4 344,27	4 379,26	4 492,67
CARICOM	1 501,96	1 495,45	1 426,43	1 427,97	1 496,15	1 617,24	1 731,16	1 874,88	1 947,79
Costa Rica	1 871,33	1 810,90	2 111,79	2 289,79	2 477,40	2 531,68	2 518,51	2 596,65	2 654,08
El Salvador	944,38	1 033,48	1 120,88	1 286,59	1 457,16	1 666,46	1 782,38	1 886,95	1 964,78
Guatemala	869,71	1 055,85	1 137,56	1 210,27	1 360,35	1 469,23	1 525,57	1 690,81	1 738,94
Honduras	582,71	609,94	650,43	657,25	625,45	699,09	702,08	787,22	896,75
Nicaragua	438,55	467,67	488,24	461,89	458,39	427,51	423,18	432,73	398,30
CACM	888,58	972,42	1 064,18	1 140,02	1 240,09	1 330,20	1 369,19	1 472,11	1 525,43
Cuba	1 964,59	1 639,36	1 519,71	1 532,20	1 868,24	2 100,01	2 223,29	2 231,37	2 351,27
Panama	2 216,11	2 390,31	2 666,04	2 857,54	2 992,04	3 004,96	3 047,72	3 200,04	3 345,51
Dominican Republic	994,84	1 046,15	1 192,35	1 274,11	1 360,45	1 525,56	1 675,27	1 864,55	1 927,73
Non-grouped	1 652,10	1 518,41	1 540,68	1 599,93	1 821,16	2 001,35	2 123,76	2 216,17	2 318,05
Colombia	1 235,56	1 240,69	1 302,59	1 472,84	1 950,96	2 090,88	2 181,94	2 405,67	2 466,19
Mexico	3 159,50	3 706,10	4 215,55	4 576,18	4 690,88	3 139,38	3 587,04	4 256,20	4 333,78
Venezuela	2 491,96	2 676,83	2 955,91	2 871,76	2 732,67	3 542,74	3 164,41	3 887,81	4 093,81
G3	2 599,87	2 963,38	3 331,10	3 580,48	3 744,81	2 930,84	3 168,12	3 730,96	3 822,13
Aruba	14 096,20	14 393,82	14 768,60	15 460,23	16 837,57	17 301,23	17 891,73	18 511,08	18 706,71
Netherlands Antilles	9 584,83	9 955,06	10 319,68	10 895,22	11 599,53	11 855,65	12 300,76	11 640,12	11 595,67
Mem. Of the King. Of the Net.	10 729,50	11 074,84	11 492,63	12 159,19	13 097,92	13 437,87	13 975,61	13 736,37	13 807,97
Guadeloupe	7 158,57	7 561,40	8 202,24	8 338,11	8 766,53	7 985,98	8 926,05	8 017,65	8 183,91
Martinique	9 865,43	10 630,33	11 380,30	10 957,60	11 815,45	11 672,82	12 679,42	11 389,05	11 625,22
French Guiana	10 273,50	11 398,28	12 174,24	11 729,55	12 214,50	10 646,50	11 235,30	10 091,89	10 301,16
French Departments	8 701,10	9 351,41	10 055,72	9 881,68	10 495,82	9 860,62	10 773,00	9 676,64	9 877,30

Rest of Latin America

Countries	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Argentina	4 345,70	5 753,36	6 851,65	6 990,19	7 508,93	7 423,29	7 732,01	8 217,40	8 260,49
Bolivia	740,59	794,03	818,68	811,79	826,33	905,77	974,78	1 025,70	1 078,08
Brazil	3 140,77	4 009,05	2 624,46	2 827,25	3 478,67	4 411,69	4 790,05	4 904,49	4 708,53
Chile	2 314,80	2 601,43	3 092,08	3 229,50	3 638,57	4 589,26	4 759,96	5 189,46	4 928,10
Ecuador	1 041,11	1 119,11	1 178,30	1 302,63	1 479,88	1 565,38	1 629,00	1 658,36	1 622,25
Paraguay	1 247,93	1 439,89	1 445,36	1 500,87	1 664,16	1 860,26	1 947,37	1 961,23	1 732,59
Peru	1 572,31	1 940,06	1 867,34	1 811,31	2 174,73	2 513,09	2 545,15	2 675,80	2 531,29
Uruguay	3 021,90	3 616,57	4 216,96	4 805,60	5 538,26	6 006,58	6 330,39	6 594,93	6 795,57

Source: IMF. International Financial StatisticBalance of Payment, Yearbook 1998, 1997